

Cultura viva

El Centre de Cultura de la Caixa de Balears, 'Sa Nostra', compleix aquests dies el seu 5è aniversari. Situat en un remodelat palau del segle XVIII, ha esdevingut un important focus d'animació cultural.

"Des del principi tenguérem clar que no havia de ser un centre estàtic: ans al contrari, havia de ser viu, dinàmic, clau i catalitzador". Així definia el director del Centre de Cultura Sa Nostra, Albert Ribas, el repte que l'any 1989 es va imposar. Cinc anys després, els principals responsables de "Sa Nostra" –el mateix Albert Ribas, el responsable de l'àrea social i cultural, Andreu Ramis, i el director general de l'entitat, Pere Batle– presentaven la memòria d'aquest lustre d'activitats. Tots coincidiren a assenyalar que els objectius fixats el 1989 s'han assolit i que la continuïtat en aquesta línia "de màxima participació" serà la tònica dominant en el futur.

El director general de l'entitat, Pere Batle, reafirmà que "Sa Nostra", "tot i ser una caixa d'estalvis i que, per tant, pretén obtenir beneficis, és ben cert també que té una clara finalitat de servei a través de l'Obra Cultural i Social; són les dues vessants de la institució, que així permet que els beneficis econòmics siguin aprofitats per a tota la societat balear".

Un palau de cultura. El Centre de Cultura "Sa Nostra" és una obra arquitectònica de remodelació d'un palau del segle XVIII, situat en un barri de gran tradició històrica a la part baixa de Ciutat, al carrer de la Concepció.

Quan "Sa Nostra" adquireix el palau, encarrega als arquitectes Lluís i Jaume García-Ruiz Guasp –amb la col·laboració de José García-Ruiz Serra– la conversió d'aquell vetust edifici en un modern centre cultural polivalent. Això sí, sense perdre el caràcter històric i artístic del palau.

L'actuació arquitectònica transformà l'edifici en un espai modern i funcional. La reforma va redefinir l'estructura interna –adequant-la a les noves funcions–, afegint nous espais utilitzant materials freqüents a l'arquitectura contemporània, com el vidre, el formigó o el ferro. El que va quedar exactament igual, va ser la façana –amb detalls modernistes– i el pati d'entrada, típic dels palaus mallorquins del segle XVIII.

El Centre de Cultura queda, aleshores, format per l'auditori, la Sala Gran i la Sala de Paper –totes dues dedicades a les exposicions–, la cafeteria, i d'altres espais polivalents que s'utilitzen com a aules i sales de reunions i d'exposicions.

L'auditori, a la planta baixa –amb capacitat de 240 butaques–, és l'espai per l'audició de concerts, projeccions audiovisuals, conferències, congressos i espectacles en general.

La Sala Gran –en realitat cinc sales– ocupa la primera planta. Està destinada a exposicions de gran envergadura, dels diferents tipus de manifestacions artístiques.

La Sala de Paper són dues sales situades a la planta baixa dedicades preferentment a la mostra de fotografia i obra gàfica.

A la segona planta hi ha el Centre de Recursos Audiovisuals –que fins el 1992 funcionava com a Centre d'Imatge i Comunicació, adreçat a l'ensenyament i pràctica de la fotografia i el vídeo– que al llarg d'aquests anys ha anat creant un fons documental (1.000 vídeos i 3.000 diapositives) sobre temes d'art universal i cultura de les Illes Balears.

La tercera planta disposa de dues aules (de 70 i 50 places) destinades a cobrir reunions, xerrades, cursos i conferències de públic reduït. A la mateixa planta hi ha la sala de juntes, amb una capacitat d'unes 20 persones, destinada a la realització de conferències de premsa i reunions de gestió i direcció del mateix centre.

A la planta baixa hi ha la llibreria, especialitzada en temes d'art, que arquitectònicament és la definició de tot l'edifici: un arc de més de dos segles recobert de vidre, amb un sostre de bigues metàl·liques. Tradició i modernitat.

La cafeteria, amb mobiliari dissenyat pel prestigiós Philippe Stark, i el jardí completen l'oferta d'espai del centre. La remodelació de l'edifici ha permès l'obertura de la zona del jardí al carrer, fet inusual a l'estructura dels palaus mallorquins. Especialment a l'estiu, el jardí assoleix tot el seu esplendor, amb l'organització de diverses activitats –música, teatre...– al vespre.

El Centre de Cultura de 'Sa Nostra' (un palau rehabilitat per dins i per fora, com mostren les fotografies) pretén dinamitzar tothora la vida social i cultural de Palma. En un resum purament quantitatiu d'aquests cinc anys el resultat és: 95 exposicions, 420 concerts o activitats musicals, 256 activitats audiovisuals, 171 actes relacionats amb la literatura, 120 cursos i conferències diverses, 370 col·laboracions i 94 edicions.

El centre en dades. Al llarg d'aquests cinc anys el Centre de Cultura "Sa Nostra" ha desplegat un gran nombre d'activitats. Una de les facetes més importants han estat les exposicions. Tot i això el seu director, Albert Ribas, diu: "No hem volgut mai competir amb les galeries d'art, perquè moltes d'aquestes exposicions no estan al seu abast".

En un resum purament quantitatiu el resultat és: 95 exposicions, 420 concerts o activitats musicals, 256 activitats audiovisuals, 171 actes relacionats amb la literatura, 120 cursos i conferències diverses, 370 col·laboracions i 94 edicions.

Durant els primers cinc anys el Centre ha tingut un pressupost de més de 1.000 milions –la major part dedicat a la remodelació–, i se n'ha produït un increment any darrere any. El passat 1994 el pressupost va ser de 128 milions –102 el 1993– i, pel que fa al d'enguany, Albert Ribas assegura: "tot i que no el puc precisar, és segur que mantendrem la nostra línia d'actuació i que fins i tot augmentarem el pressupost".

Més enllà de les fredes dades, el Centre de Cultura de "Sa Nostra", en aquests cinc anys, ha aconseguit, sobretot, convertir-se en un dels principals elements d'actuació cultural de Palma.

Miquel Payeras

